

Hoffmann Orsolya, Tóth Ágnes:

A tanulás folyamatának e-learninges eszközökkel hatékonyan támogatható elemei
Távoktatási tapasztalatok a Kodolányi János Főiskolán

Az e-learning alatt olyan tanulási folyamatot értünk a különféle definíciók alapján, amelyet az információs- és kommunikációs technológiák használata jellemez. Az e-learning fogalma, hasonlóan a tanuláséhoz, egyaránt magába foglalja az információ feldolgozást, a tanulással kapcsolatos cselekvéseket, folyamatokat, a folyamat résztvevőit, valamint a technikai háttérrel. A folyamat hangsúlyos elemei különbözőek lehetnek, a résztvevők elvárásainak, technikai és pénzügyi lehetőségeinek megfelelően. A hagyományos oktatási környezetben az e-learning típusú tanulást leggyakrabban arra használják, hogy a résztvevők számára az oktatás tartalma könnyen hozzáférhető legyen, ezzel konstruktív módon rendelkezzenek, valamint, hogy az (ön)értékelés, minőségbiztosítás folyamatát elősegítsék. Az e-learning típusú oktatás egyik fajtája az oktatás formáját, tartalmát és funkcióit tekintve teljes egészében nélkülözheti a személyes jelenlétet, másrésztől személyes jelenlétet igénylő események (konzultációk) is beépíthetők a folyamatba, ebben az esetben ún. blended learning-ről beszélünk. A tanulás több formája egymás mellett, vagy külön-külön is elképzelhető e-learning-es keretek között, például az egyéni (individuális), a kooperatív (leggyakrabban kétoldalú, a munkát megosztó) és a kollaboratív (csoportos, közös munkát végző) forma egyaránt lehetséges, amelyeket az oktatási program pedagógiai koncepciója mellett, a különféle technikai megoldások tesznek lehetővé. Az egymástól eltérő oktatási modellek igénye szerint változhat a folyamatban résztvevők szerepköre, a tanár (tutor), tanuló (autonóm tanuló) feladatai, felelőssége. Ezen lehetőségek kihasználásával nyilvánulhat meg elsősorban speciálisan az e-learning típusú oktatási programok olyan előnye, mint a rugalmasság, az időbeli és földrajzi kötöttség, a tartalmi és módszertani aktualitás, valamint a gazdaságos és gyors átalakíthatóság és felhasználhatóság különféle célcsoportok igényeinek megfelelően. Az eddig leírtak alapján tehát az következik, hogy az e-learning típusú tanulás esetében is meghatározóak a pedagógiai, didaktikai elvek, stratégiák és célok, ehhez kell illeszteni azután a technikai eszközöket, a megvalósítást. Az e-learning másik nagy előnye lehet, a hagyományos oktatási formákkal szemben, hogy a tanuló egyént helyezi a központba, a különféle technikai eszközöket az egyén igényének rendeli alá.

Előadásunkban a felsorolt szempontok alapján próbáljuk meg a hallgatósággal, a Kodolányi János Főiskolán, a levelező program támogatására, 2004. ősztől bevezetett, e-learning alapú kurzusaink oktatási tapasztalatait megosztani.